

SOCIÁLNÍ SLUŽBY
MĚSTA PLZNĚ

**AKČNÍ PLÁN PRÁCE
S RODINOU A OHROŽENOU
MLÁDEŽÍ NA LÉTA
2017 – 2018**

Zpracoval:

Odbor sociálních služeb

Magistrát města Plzně

Plzeň, červen 2016

„Pouto, jež spojuje tvou skutečnou rodinu, není v krvi, ale ve vzájemné úctě a radosti vašich životů.“ (Richard David Bach)

Úvod

Akční plán práce s rodinou a ohroženou mládeží na území města Plzně pro léta 2017 – 2018 je navazujícím dokumentem na předešlé Realizační plány, které byly tvořeny na základě Střednědobé koncepce rozvoje sociální služeb pro roky 2008 – 2015.

Podpora rodin je součástí investic do lidského kapitálu, který je vytvářen i v rodině, a proto je rodina pro soudržnost a další rozvoj společnosti nezbytná.

Rodinná politika ve své podstatě představuje souhrn aktivit a opatření za účelem podpory rodiny. Jelikož se jedná o politiku průřezovou, zasahuje do nejrůznějších veřejných oblastí života společnosti, jako je např. bydlení, školství, zdravotnictví, trh práce, infrastruktura. Na druhou stranu se však týká oblasti vysoce soukromé, a musí tedy respektovat autonomii a schopnost rodin samostatně se rozhodovat. Rodinná politika je proto soustředěna na podporu rodin ve výkonu jejich přirozených funkcí, nikoli na přebírání těchto rolí a zasahování do vnitřního života rodin, rozdělení sociálních rolí v rodině atd. Měla by pamatovat na všechny vývojové fáze rodin, stejně jako na jejich potřeby v konkrétních situacích.¹

Na území města Plzně je široká nabídka služeb péče o rodinu - dostatečný počet mateřských center a sociálních služeb s cílovou skupinou rodiny. Po dobu naplňování komunitního plánu se podařilo realizovat celé řada opatření vedoucí k podpoře rodiny. Z tohoto důvodu se Akční plán věnuje především opatřením týkající služeb preventivního charakteru a to jak v oblasti vzdělávací, tak v oblasti zdravotnické péče a podpůrných služeb pro ohrožené rodiny.

Za ohroženou mládež považujeme mladé lidi, kteří jsou ohroženi rizikem vzniku patologického chování.

Další oblastí, jež byla v minulých letech opomíjena, je domácí násilí, a to jak v rovině obětí, tak v rovině svědků, z tohoto důvodu je zde obsaženo i odpovídající opatření, ve snaze této problematice věnovat více prostoru, včetně rozvoje služeb pro tyto děti.

Akční plán vznikl za spolupráce zainteresovaných organizací, spolupracujících institucí a dalších členů pracovní skupiny.

¹ Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR: Rodinná politika na úrovni krajů a obcí

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • dostupnost služeb pro rodiny, děti a mladistvé • možnost realizovat osvětové programy prostřednictvím nabídky mateřských center • dostatek programů, projektů a akcí na podporu společně tráveného času rodičů s dětmi • dostupné služby rané péče • http://socialnisluzby.plzen.eu/ – informace na jednom místě • zapojování organizací do projektů města • spolupráce NNO a města v oblasti propagace péstounství • schválení a naplňování Koncepce sociálního a dostupného bydlení • existence Dětské skupiny Malíček při MMP • existence dotačního titulu Aktivity prorodinné politiky v rozpočtu OSS MMP • zajištění vzdělávání a odborných seminářů pro plzeňské organizace ze strany OSS MMP • poskytování zácvikového, diagnosticko – terapeutického pobytu a odlehčovací služby pro matky s dětmi v Dětském centru Plzeň • podpůrné skupiny pro kojící matky, kontaktní rodičovství 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek dostupného bydlení pro rodiny s nízkými příjmy • nedostatek finančních prostředků, zejména mzdových prostředků, na případně rozšíření celoročního provozu služeb • nezacílení programů pro děti a mladistvé do lokalit, kde je po službě poptávka, • nedostatek jeslí a jejich zákonná neukotvenost • nejasnost při financování programů přípravy na vstup do mateřských školek a následně základních škol dětí ze sociálně slabého prostředí • daňové zatížení služeb dětské skupiny – 21% • malá provázanost sociálních služeb – nevyužívání technik case managementu • financování potřebných projektů/služeb „nespadající nikam“
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • motivace rodin, dětí a mládeže trávit smysluplně volný čas • pokračující IP Plzeňského kraje – SAS pro rodiny • Zákon o sociálním bydlení, Zákon o sociálních službách (novela) • financování služeb formou vyrovnávací platby • zajištění financování školních obědů pro děti ze silně znevýhodněného prostředí • nově ESF výzvy • Projekt náhradní babička pomáhající rodinám s malými dětmi • nebát se přesunout službu za klienty – vyhledávat lokality s potřebností • rozvoj služeb péče podporující přirozené rodičovské kompetence (těhotenství, kojení, výchova) • sdílení dobré praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • financování formou vyrovnávací platby • daňová zátěž péče v jeslích a dětské skupině • atomizace rodiny/dítě v neúplné rodině • vysoký počet dětí na ubytovnách • kolize zaměstnaných matek v souvislosti s nástupem dětí do ZŠ (předimenzovanost školních družin, nezajištěná péče o dítě po skončení vyučování, prázdniny) • financování NZDM – nepokračování IP • Zákon o sociálním bydlení, Zákon o sociálních službách (novela) • zvyšující se počet rodin, kde je vychováváno dítě rodičem s psychiatrickou diagnózou

Navrhovaná opatření:

1. Udržet financování stávajících sociálních služeb

Udržet financování stávajících sociálních služeb min. na stejné úrovni jako v roce 2016 a finanční prostředky na dotační titul Aktivita prorodinné politiky.

2. Zmapování dostupnosti lékařské péče (praktické i odborné) pro děti ze znevýhodněného prostředí

Zmapovat dostupnost praktických lékařů pro děti a dorost a odborných lékařů pro děti žijící ve znevýhodněném prostředí (azylové domy, ubytovny, apod.). Výstupem by mělo být, zda a jak je pro rodiny, které nemají na území města trvalý pobyt, dostupná péče praktického lékaře pro děti a dorost a specialistů - zejména z toho důvodu, aby nebyly u některých dětí zanedbány pravidelné kontroly jejich zdravotního stavu. V případě negativního výsledku zajistit ve spolupráci se zdravotním radou PK základní lékařskou péči pro tyto děti. Postupovat ve spolupráci s neziskovými organizacemi a OSPOD MO Plzeň 1 – 10.

3. Workshopy na téma „Mladí a bezdomovectví“ v rámci programu primární prevence pro žáky základních škol

Zajištění interaktivních workshopů pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ na téma „Mladí a bezdomovectví“. Workshop zahrnuje přednášku, hry a diskuzi na uvedené téma a účastní se ho vždy jeden lektor + žena se zkušeností života na ulici. Program lze zařadit do vyučování základních škol v rámci primární prevence.

4. Zvyšování informovanosti ohrožené mládeže – přednášky v nízkoprahových centrech, týkající se prevence společensky nežádoucích jevů

Zajištění přednášek v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež na území města Plzně na témata: násilí, závislosti, xenofobie, šikana, bezdomovectví apod.

5. Rozvoj služeb pro mládež dotčenou (nejen) domácím násilím

Zmapovat potřebnost služby pro děti ohrožené násilím - nebo již vystavené psychickému, fyzickému, sexuálnímu či jinému domácímu násilí, příp. následnému nebezpečnému pronásledování (svědci domácího násilí). Služby psychologické pomoci - jak pro oběti, tak rodinu, zprostředkování terapeutické činnosti, individuálního poradenství, dalšího dohledu nad rodinou nebo zprostředkování kontaktu s odborným pracovištěm.

5. Ve spolupráci s vytipovanými ZŠ a sportovními kluby zajistit náborovou akci pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí nebo vyhlášení dotačního titulu na podporu sportovních aktivit pro děti a mládež ze znevýhodněného prostředí

Vytipovat a oslovit vhodné sportovní kluby, které by byly ochotny nabídnout alespoň jedno místo pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, které nemají díky ekonomické situaci své rodiny možnost navštěvovat pravidelně sportovní kroužky. Dále ve spolupráci s Odborem sportu MMP vytipovat vhodné školy, kde by se mohly kluby prezentovat a oslovovat vhodné zájemce. Další možností je vyhlášení dotačního titulu, ve kterém by rodiče těchto dětí mohli žádat finanční prostředky na úhradu sportovních kroužků pro své děti.

6. Akreditované vzdělávání pro pracovníky v sociálních službách, pracovníky městských obvodů a Městské policie Plzeň na téma „domácí násilí“

Ve spolupráci s občanským sdružením ROSA, které se již několik let věnuje problematice domácího násilí, uspořádat akreditovaný vzdělávací seminář na téma domácího násilí. Akreditované školení je 6hodinové a organizace v současné době obnovuje akreditaci u MPSV ČR.